

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712212737
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3712212737.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. K., narodenú dňa XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K. G., dieťa rodičov F. Y. K., bytom K. G., N. XXXX/XX, zastúpeného S. L. A., advokátkou, so sídlom K. G., N. XX/XX a S. M. K., bytom K. G., N. XXXX/X-XX, zastúpenej Z. O. H., advokátkou, so sídlom K. G., L. XX/XX, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s mal. dieťaťom, na odvolanie otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. apríla 2014, č.k. 10P/119/2012-71, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok tamojšieho súdu, č.k. 6C/156/2010-65 zo dňa 07.10.2010 v časti o úprave styku otca s mal. M. tak, že otec je oprávnený s mal. M. sa stykať každú stredu od 17:00 hod. do 19:00 hod., každú sobotu v párnom kalendárnom týždni od 13:00 hod. do 15:00 hod. tak, že si dieťa vyzdvihne pred bytom matky a vráti jej ho späť pred jej byt s tým, že styk sa bude realizovať bez prítomnosti matky. Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že styk otca s mal. M. bol naposledy upravený v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletej vedenom na tamojšom súde pod sp. zn. 6C 156/2010. V tom čase bola mal. M. vo veku X,X roka a bola matkou dojčená. To boli rozhodujúce skutočnosti pre úpravu styku dieťaťa za prítomnosti matky. Na rozdiel od poslednej úpravy styku otca s mal. M. sa zmenili obe tieto skutočnosti, dieťa je vekovo staršie, v súčasnosti je vo veku X rokov a dôvod dojčenia odpadol. Po celú dobu konania bolo pre okresný súd zjavné, že medzi rodičmi mal. M. pretrvávajú rozdielne názory na starostlivosť o dieťa, najmä matka opakovane vytýkala otcovi, že nie je schopný dieťa zaujať, dokonca nie je schopný poskytnúť mu základnú starostlivosť - obliecť ju, nakŕmiť ju a pod. Zo znaleckého dokazovania znalcom K. Z. I. K., nariadeného okresným súdom, vyplynulo, že otec je sociálne neobratný a dieťa zatiaľ nevie zaujať, nevie sa v konkurencii s odporkyňou presadiť, jej prítomnosť ho však paralyzuje. Znalec z osobnosti otca nezistil žiadnu povahovú črtu, ktorá by bránila tomu, aby bol s dieťaťom osamote, otec nie je žiadnym ohrozením pre dieťa. Naopak, podľa záveru znalca, ako aj kolízneho opatrovníka, je nepochybné, že je v záujme mal. dieťaťa, aby malo vytvorený vzťah s oboma rodičmi, pretože kontakt dieťaťa s matkou i s otcom je veľmi dôležitý a otca nemožno vylúčiť so stretávania sa s dieťaťom. Zo znaleckého posudku vyplýva jednoznačný záver, že stretávanie sa otca s dieťaťom za prítomnosti matky nie je vhodné, prítomnosť matky výrazne ovplyvňuje správanie sa otca. Preto okresný súd, rešpektujúc závery znaleckého posudku, zmenil úpravu styku otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. M. každú stredu v týždni od 17:00 hod. do 19:00 hod. a každú sobotu v párnom týždni v čase od 13:00 hod. do 15:00 hod. Pri úprave styku rešpektoval jednak závery znaleckého posudku, v ktorom znalec odporučil trvanie styku v rozsahu jedna až dve hodiny a jednak rešpektoval denný režim dieťaťa a pracovné povinnosti otca. Podľa vyjadrenia matky dieťa počas dňa

nespáva, v materskej škole býva do 12:00 hod. Otec sa vracia z práce o 16:00 hod. Preto súd styk upravil od 17:00 hod. do 19:00 hod. počas týždňa a počas víkendov od 13:00 hod. do 15:00 hod. Okresný súd zohľadnil aktivity dieťaťa (krúžky) počas týždňa, ako aj tú skutočnosť, že dieťa chodí spať o 21:00 hod. až 22:00 hod. Okresný súd rovnako ako znalec apeloval na rodičov, aby vynaložili všetko možné úsilie pre budovanie vzťahu dieťaťa k obom rodičom, pričom zdôraznil, že matka je povinná dieťa na stretnutie pripraviť a zároveň je potrebné, aby otec využil stretnutia na to, aby si vybudoval a prehĺboval vzťah k dieťaťu.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie otec i matka.

Otec sa podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že je oprávnený s mal. M. sa stýkať každú prvú a tretiu sobotu a druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9:00 hod do 18:00 hod., alternatívne každú prvú sobotu a nedeľu a každú tretiu sobotu a nedeľu v mesiaci v čase od 13:00 hod. do 18:00 hod., každú stredu od 17:00 hod. do 19:00 hod., počas prázdnin v každý deň v druhom a štvrtom týždni mesiaca júl v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. a každý deň v druhom týždni mesiaca august v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod., každý páry rok prvý sviatok vianočný v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. a každý nepáry rok druhý sviatok vianočný v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že si dieťa prevezme pred bytom matky a matke dieťa pred jej bytom odovzdá s tým, že styk sa bude uskutočňovať bez prítomnosti matky a matka je povinná styk dieťaťa s otcom umožniť. Vyslovil názor, že rozsah styku upravený súdom prvého stupňa mu neumožní vytvorenie plnohodnotného a kvalitného vzťahu s dieťaťom, keď je nutné, aby styk bol kontinuálny, nie s dlhšími prestávkami a dostatočne častý. Dôvodil, že dieťa si potrebuje s ním vybudovať vzťah počas pravidelného kontaktu, kde sa bežnými činnosťami zblížia. Poukázal na Zákon o rodine i Dohovor o právach dieťaťa, z ktorých vyplýva, že má právo podieľať sa na výchove a starostlivosti o dieťa, udržiavať s ním pravidelný rovnocenný a rovnoprávny styk z hľadiska uspokojovania potrieb dieťaťa s tým, že je bezpodmienečná starostlivosť a výchova oboma rodičmi.

Matka sa podaným odvolaním, podaným prostredníctvom svojej zástupkyne, domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil ako nezákonný, alternatívne, aby rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a styk otcovi upravil za jej prítomnosti alebo osoby, ku ktorej má dieťa dôveru tak, že otec je oprávnený s dieťaťom sa stýkať každú páry nedeľu od 17:00 hod. do 19:00 hod. Poukázala na výpoveď súdneho znalca na pojednávaní, ktorý uviedol, že nevylučuje, že na prospech styku dieťaťa s otcom bude prítomnosť tretej osoby, ku ktorej má dieťa vzťah a dôveru, čo súd vo svojom rozhodnutí vôbec neuviedol a žiadnym spôsobom sa s týmto postojom znalca nevysporiadal. Ďalej uviedla, že otec o dieťa v jeho rannom veku prejavoval len minimálny záujem a je preto samozrejme, že sa medzi nimi nevytvoril žiaden vzťah. Dieťa si neprítomnosť otca a jeho absenciu nahradilo jej terajším manželom a z tohto dôvodu biologického otca odmieta. Zdôraznila, že nikdy nebránila styku dieťaťa s otcom, otec je však veľmi sociálne neobratný, čo sa napokon viackrát potvrdilo, naposledy, keď dieťa stretol na ihrisku a začal jej kamarátkam vysvetľovať, že on je biologický otec, čomu deti nerozumeli, ostali zmätené a dcéra veľmi smutná, lebo deti od nej nechápavo odišli a otec ju nabádal, aby sa na ňu ako matku neobracala, že on je ten, ktorého bude rešpektovať a poslúchať, toto si začal vynucovať, čím len v dieťati vzbudzoval obavu a ešte väčšiu nedôveru a zmätenosť. Uviedla, že navrhovala doplniť dokazovanie znalcom - psychiatrom, ktorý dokáže zhodnotiť, akým spôsobom je potrebné k dieťaťu pristupovať a čo je pre dieťa vhodné a osožné, aby napredoval jeho zdravý duševný vývoj, keď po otcových návštevách dieťa začalo zo škôlky utekať, začalo byť vzdorovité, začala sa u nej prejavovať prechodná porucha správania, čo konštatoval aj detský psychiater. Dieťa uvedené rozporečné riešilo rozhovorom s hračkou, sťažovaním sa jej, čo v konečnom dôsledku môže zanechať psychické následky na dieťa. Poukázala tiež na vyjadrenie znalca, ktorý odporučil, aby otec navštevoval psychoterapeutické sedenia, s čím sa súd prvého stupňa tiež nezaoberal, čo považuje za veľmi vážnu skutočnosť. Dôvodila, že kolízny opatrovník tiež navrhoval, aby aspoň prvé tri mesiace styk prebiehal za účasti tretej osoby, na ktorú je dieťa naviazané, a ktorej dôveruje, prípadne, aby sa styk realizoval na ich pracovisku, čo súd tiež prehliadol. Žiadala vypočuť S.. H., psychologičku, ku ktorej dieťa viac ako rok a pol chodí, čo súd nepovažoval za potrebné, pričom zastáva názor, že práve uvedená svedkyňa by sa vedela najskôr vyjadriť k správaniu dieťaťa a k jeho prejavom z dôvodu, že dieťa pozná z viacerých sedení, dieťa má k nej dôveru a určite uvedená psychologička, s ktorou otec nemá záujem sa kontaktovať, by našla model stretávania sa otca s dieťaťom, ktoré by bolo na prospech a v záujme dieťaťa. Trvala na doplnení dokazovania výsluchom S.. H., posudkom z detskej psychiatrie. Vyslovila názor, že postupné spoznávanie sa otca s dieťaťom a nie direktívne a striktné môžu vzťahu napomôcť, no musí to byť otec, ktorý by mal v záujme seba a ich dcéry využiť psychoterapeutické sedenia, aby postupne styk dokázal

zvládať sám. Pokiaľ si otec dokáže vytvoriť k dieťaťu vzťah, zaujme ho a toto sa bude na neho tešiť, nevidí žiaden problém, aby sa styk postupne rozširoval.

Matka doplnila odvolanie svojej zástupkyne tak, že rozsudok súdu prvého stupňa je v rozpore s názorom dieťaťa, a tým aj v rozpore s jeho najlepším záujmom a v rozpore s Dohovorom o právach dieťaťa čl. 3 a čl. 12. Dieťa otca odmieta, čo preukázala psychologickým vyšetrením, keď dieťa je v sledovaní psychológa od septembra 2012, t. j. od doby, keď začali zmeny v jeho správaní po tom, ako ho po dvoch rokoch nezáujmu začal otec navštevovať. Dieťa má nočné mory, zlú adaptáciu v škôlke, trhá si oblečenie, má výbuchy zlosti, odmieta jedlo v škôlke, pričom predtým bola výborná a bezproblémová adaptácia v jasliach. Momentálne uteká zo škôlky, je maximálne na ňu naviazaná, zaspáva pri nej na jej ruke a hrá sa len v jej blízkosti, jedáva s ňou. Uviedla, že i znalec K.. I. priznal, že otec dieťaťa je neurotickej povahy a odporučil mu psychoterapeutické sedenia, aby sa naučil vytvoriť si vzťah k vlastnému dieťaťu. Uviedol tiež, že otec nemá šancu bez jej pomoci si k dieťaťu vzťah vytvoriť. Otec dieťa pri návštevách neurotizuje, robí naň nátlak, z čoho vznikajú problémy v správaní sa dieťaťa, ktoré znalec prehliadol. Vytýkala znalcovi, že dieťa vyšetroval len desať minút v jej prítomnosti, za ktorý čas nemohol získať všetky potrebné informácie a vyjadrenia k znaleckému posudku. Zdôraznila, že platný rozsudok je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, pretože dieťa nemá dostatok času tráviť so svojou harmonickou rodinou, v ktorej sa cíti dobre, každý víkend jej rozbije neurotický otec a dieťa nemá čas vyrovnať sa s jeho návštevou a spracovať ju. Zopakovala incident na ihrisku, uvádzaný jej zástupkyňou v odvolaní a uviedla, že dieťa na otázku kamarátky, či je to jej otec, otca zaprelo, čo otec zle niesol a robil na dieťa nátlak. Tvrdila, že dieťa si osobu otca nahradilo jej manželom, s ktorým má výborný vzťah, nazýva ho svojim otcom a dokonca kamarátky v škôlke presvedčila o tom, že síce má otca Y., ale oveľa lepší je ocino S.. Podľa jej názoru, pri terajšom rozsudku dôjde k zhoršeniu správania sa dieťaťa. Vyjadrenie znalca K.. I. o tom, že je potrebné stretávanie sa otca s dieťaťom bez jej prítomnosti, napriek odmietaniu zo strany dieťaťa, je v rozpore s názorom dieťaťa a s jeho najlepším záujmom je teda protiprávne, neodborné a navyše si znalec odporuje, keďže uviedol, že bez matky si otec k dieťaťu vzťah nevytvorí. Podľa jej názoru je posudok súdneho znalca v časti, že otec nie je pre dieťa nebezpečný, v rozpore so skutočnosťou, že dieťa s otcom skočilo pod auto aj pod bicykel, čo vie preukázať svedeckými výpoveďami, čiže otec dieťa nezvláda a opakovane ohrozil jeho zdravie aj život, spôsobil dieťaťu drobné poranenia - opakovaný pád z preliezky cca 1,5 metra vysokej, pád na hlavičku, umývanie predkolení v ľadovej vode v zime v rieke aj s čižmami, následkom čoho dieťa trpelo opakovanými infekciami a pod. Keď dieťa navštívil, keď bol chorý, kýchal, kašľal a dieťa následne tiež ochorelo. Vyjadrovala sa k neskorému vypracovaniu znaleckého posudku, k svojmu pracovnému zaťaženiu a k zdravotnému stavu rodičov otca. V súlade s psychologickým a pedopsychiatrickým vyšetrením, ktoré, rešpektujú názor dieťaťa, navrhovala, aby sa návštevy otca uskutočňovali každý druhý víkend - každú druhú nedeľu medzi 15:00 hod. a 18:00 hod. v jej prítomnosti. Tvrdila, že rozsudok súdu prvého stupňa nerešpektuje biorytmus dieťaťa, lebo v čase, kedy je styk otca s dieťaťom upravený, zvykne obedovať, prípadne si občas pospí, aj keď nie pravidelne, v týždni máva krúžky a je predpoklad, že keď pôjde do školy, bude si v čase medzi 17:00 hod. a 19:00 hod. robiť úlohy, zvykne večerať, kúpať sa, niekedy si po únavnom dni ľahne spať a zaspí aj okolo 18:00 hod., čo nebýva pravidlom.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na znalecký posudok a na výsluch znalca K.. Z.Y. K.. s tým, že pokiaľ sa styk otca s dieťaťom bude realizovať, môže otec podať návrh na jeho rozšírenie.

K odvolaniu matky kolízny opatrovník uviedol, že navrhuje rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Pokiaľ matka vo svojom odvolaní navrhovala, aby sa styk realizoval na jeho pracovisku, zdôraznil, že takýto návrh na súdnom pojednávaní nepredniesol, ich psychologička pracuje na pracovisku v K. G. iba tri dni v týždni a časovo by nezvládala zúčastňovať sa týchto stretnutí.

Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca, podanom prostredníctvom svojej zástupkyne, uviedla, že s ním nesúhlasí a je v príkrom rozpore so závermi znalca. Tvrdila, že návrh na úpravu styku dieťaťa s otcom nesleduje záujem dieťaťa, nakoľko počas letných prázdnin by nemohla pracovať z dôvodu, že jej pracovná doba začína o 07:00 hod. a musela by počas 30 dní leta byť doma a odovzdávať dieťa otcovi, nehovoriac o termínoch navrhnutých počas bežného roka, kedy by s dieťaťom nemohla využívať voľné dni, soboty, nedele na žiadnu spoločnú činnosť s dieťaťom, lebo každý týždeň by museli byť doma. Vytýkala otcovi, že sa vo svojom odvolaní vôbec nezamýšľal nad trávením času dieťaťa v jej rodine, ani nad tým, že na jednej strane tvrdí, že chce mať styk čo najčastejši, no ju s dieťaťom nechal krátko

po narodení a o dieťa sa nezaujímal niekoľko mesiacov vôbec. Jeho odvolanie sa jej javí smiešne bez akýchkoľvek poznatkov o životnom rytme ich dcéry, ani o jej záujmoch, pretože by takéto odvolanie podať nemohol.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že je prejavom jeho osobnej frustrácie a za viac ako opodstatnenú považovala psychoterapiu doporučenú počas súdneho pojednávania otcovi znalcom. Opätovne zopakovala priebeh stretnutia otca s dieťaťom na ihrisku s jej kamarátkami. Poukázala na konzultácie s detským psychiатrom, ktorý povedal, že správaniu otca je potrebné jednoznačne zabrániť a nenechať mu priestor na manipuláciu dieťaťa, pretože to ohrozuje jeho duševné zdravie. Pokiaľ otec bude v uvedenom správaní pokračovať, dieťaťu hrozí, že mu bude musieť byť nasadená medikamentózna liečba psychofarmakami a môže dôjsť k vývoju vážnej psychickej poruchy.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že trvá na záveroch znaleckého posudku, kde znalec odporučil jeho styk s dieťaťom bez prítomnosti matky s tým, že je v záujme dieťaťa stretávať sa s oboma rodičmi, čiže i s ním. Poukázal na vyjadrenie znalca, že matka jedná obštrukčne, čím sa snaží dosiahnuť svoj cieľ a ako príklad uviedol, že matka v snahe presadiť svoju vôľu zaradila maličké dieťa do kolektívneho zariadenia napriek ponuke jeho matky, čo by bolo emocionálne výživnejšie pre dieťa a toto môže byť následok, že si dieťa v škôlke nezvyklo. Matka trvá na výsluchu svedkyne S. H., psychologičky, pričom táto má informácie iba z jednej strany nemá k dispozícii súdny spis a nevidela vzťah otca k dieťaťu. Pokiaľ ho znalec označil ako neurotického človeka, bolo to v tom zmysle, že je sociálne neobratný, plachý, má vyhýbavé správanie sa a matke ustupuje. Opätovne zdôraznil, že znalec uviedol, že je v prospech dieťaťa styk s ním, lebo dieťaťu môže dať city, a že jeho sociálna nešikovnosť nie je niečo, čo by mohlo dieťa ohroziť. Pokiaľ sa týka prítomnosti tretej osoby znalec uviedol, že by to nebolo prekážkou, ale nepodmieňoval jeho styk s dieťaťom touto skutočnosťou. Zdôraznil, že postavenie matky ju neoprávňuje k tomu, aby sa ona sama stala jediným rodičom, o čo sa snaží všetkými prostriedkami, a to aj nepravdivými, manipulatívnymi informáciami. Z vyjadrení matky je, podľa jeho názoru, zrejmé, že matka dieťa neusmerňuje tak, aby ho akceptovalo ako otca, ale vytvára stále prostredie na jeho odmietanie, na čo reagoval aj znalec a uviedol, že stretávanie dieťaťa s ním je prospešné. Na vyjadrenie matky v tom smere, že lekárka povedala, že manipulatívnemu správaniu z jeho strany treba zabrániť, uviedol len toľko, že pokiaľ to lekárka skutočne povedala, tak vychádzala len z informácií matky, čo nemá žiadnu korektnú výpovednú hodnotu a je to neprofesionálne. Ďalej uviedol, že odkedy sa začal snažiť o styk s dieťaťom bez prítomnosti matky, táto začala robiť problémy a okrem iného podala návrh na zmenu priezviska dieťaťa, čomu súd nevyhovel. Matka robila obštrukcie pri znaleckom dokazovaní, nepripravovala vhodným spôsobom dieťa na styk s ním a odmietala umožniť styk bez jej prítomnosti, čo i len na krátky čas. Odvolanie matky a jej návrhy na vypočutie ďalších svedkov považoval za obštrukciu, aby sa predĺžilo súdne konanie, čo nie je v záujme dieťaťa, ktoré potrebuje a má nárok na starostlivosť oboch rodičov.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. Rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Preskúmaním obsahu spisu, rozsudku okresného súdu, ako i podaných odvolaní proti jeho rozhodnutiu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav danej veci, správne vec právne posúdil a správne rozhodol, keď návrhu otca na zmenu úpravy styku s mal. M. čiastočne vyhovel. Krajský súd konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na rozhodnutie okresného súdu v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dopĺňa, že podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, a teda matka a otec sú pri ich výkone zásadne rovnocenní. Jedným z rodičovských oprávnení, prostredníctvom ktorých má právo rodič podieľať sa na výchove mal. dieťaťa, je aj právo styku rodiča, ktorému dieťa zverené nebolo do osobnej starostlivosti, s mal. dieťaťom. Pri rozhodovaní o úprave styku s mal. dieťaťom treba vždy brať do úvahy vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, ako aj treba vychádzať z toho, že účelom styku je zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržania rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta

k oboj rodičom, aby dieťa, pokiaľ možno v minimálnej miere, pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. Obidvaja rodičia by mali prispieť k vytvoreniu priaznivých podmienok nevyhnutných pre zdravý fyzický a psychický vývoj dieťaťa, a to bez ohľadu na existenciu rozporov medzi nimi.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k oboj rodičom a vždy prihliadne na záujem mal. dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, a aby bolo rešpektované právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvomi rodičmi.

V danej veci súd prvého stupňa rozhodoval o návrhu otca na zmenu úpravy jeho styku s mal. M., pričom postupoval podľa ustanovení § 25 ods. 1, 2, § 26 Zákona o rodine.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Z ustanovenia § 25 ods. 1, 2, § 26 Zákona o rodine vyplýva, že rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom, pokiaľ k dohode rodičov nedôjde, o úprave styku s maloletým dieťaťom rozhodne súd. Ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohody o výkone rodičovských práv a povinností.

Z obsahu spisu vyplýva, že styk otca s mal. M. bol naposledy upravený v rozvodovom konaní jej rodičov rozsudkom, č.k. 6C/156/2010-65 zo dňa 07.10.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.10.2010 tak, že otec je oprávnený s dieťaťom sa stretávať každú prvú a tretiu sobotu a každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 15:00 hod. do 18:00 hod. za prítomnosti matky.

Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny súdneho rozhodnutia tak, že je oprávnený s mal. M. sa stretávať každú prvú a tretiu sobotu a druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod., počas prázdnin v druhom a štvrtom týždni mesiaca júl každý deň v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. a každý deň v druhom týždni mesiaca august v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod., každý párný rok prvý sviatok vianočný v čase od 09:00 do 18:00 hod. a každý nepárný rok, druhý sviatok vianočný v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. bez prítomnosti matky. Otec sa domáhal rozšírenia styku s maloletým dieťaťom, a to bez prítomnosti matky. Svoj návrh odôvodňoval tým, že od úpravy styku uplynuli dva roky a došlo k zmene pomerov v tom, že dieťa je staršie a má záujem, aby sa s dieťaťom mohol stretávať častejšie a bez prítomnosti matky.

Matka s návrhom otca nesúhlasila a domáhala sa, aby súd zúžil rozsah styku otca s maloletou tak, že sa s ňou bude stretávať každý druhý týždeň v sobotu čase od 15:00 hod. do 18:00 hod., prípadne jeden deň v týždni na dve hodiny v jej prítomnosti, keď dôvodila, že otec nie je schopný sám sa o dieťa postarať.

Súd prvého stupňa v danej veci nariadil znalecké dokazovanie súdnym znalcom K. Z. I., K., znalcom z odboru psychológia, klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia, psychológia sexuality, ktorý vo svojom znaleckom posudku č. X/XXXX na otázky súdu okrem iného odpovedal tak, že dieťa voči rodičom explicitne neprejavuje nejaké pozitívne, či negatívne city, ich záujem o ňu a opateru vníma ako samozrejmosť. Odporučil intervaly styku otca s dieťaťom v takej frekvencii, ako otec žiada, ale trvanie styku by malo byť podstatne kratšie 1-2 hodiny, v dobe, ktorá rešpektuje denný režim dieťaťa s tým, že prítomnosť matky nie je vhodná, dieťa, ale i matka by si mali začať zvykať na to, že styk s otcom je samozrejmosť a nie láskavosť matky.

Na pojednávaní dňa 09.04.2014 bol znalec K. Z. I. K. vypočutý a odpovedal na otázky účastníkov a ich zástupcov ako súdu a kolízneho opatrovníka. Zotrvál na záveroch svojho znaleckého posudku. Apeloval na oboch rodičov, že je v záujme dieťaťa, aby si uvedomilo, že má oboch rodičov. Zotrvál aj na svojom závere, že dieťa by sa malo s otcom stretávať bez prítomnosti matky, pričom pripustil prítomnosť tretej

osoby, napr. starej matky, pričom zdôraznil, že otec môže dieťaťu dať city a jeho sociálna nešikovnosť nie je niečo, čo by dieťa ohrozilo.

Odvolačí súd zdôrazňuje, že úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná a nemal za to, že by tomu bolo inak v predmetnej právnej veci. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Výchova a starostlivosť o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletým dieťaťom nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje dieťa k povinnosti svojich rodičov číť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť za riadnu výchovu dieťaťa je prikázaná obom rodičom. Preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu rodičovských práv, nie je dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, sa s dieťaťom nestretával, resp. vo veľmi obmedzenom rozsahu.

V danej veci sa otec podaným návrhom, i podaným odvolaním, domáhal širokého rozsahu styku s mal. M. s tým, že poukazoval na svoje právo i povinnosť podieľať sa na výchove a starostlivosti o dieťa a udržiavať s dieťaťom pravidelný a rovnocenný a rovnoprávny osobný styk z hľadiska uspokojovania potrieb dieťaťa.

Odvolačí súd s uvedeným názorom otca súhlasí, zdôrazňuje však, že úprava styku rodiča s dieťaťom musí byť predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa, na ktorý záujem súd predovšetkým prihlíada a musí rešpektovať zistený skutkový stav v danej konkrétnej veci. Je preto toho názoru, že rozsah styku otca s dieťaťom, stanovený súdom prvého stupňa, a to každú stredu od 17:00 hod. do 19:00 hod. a každú páru sobotu od 13:00 hod. do 15:00 hod. je primeraný, dostatočne citlivý a zároveň v záujme mal. dieťaťa, pričom rešpektuje závery znaleckého posudku K.. I. K.. Pokiaľ sa otec domáhal širšieho rozsahu styku s dieťaťom, ako i úpravy styku počas prázdnin a vianočných sviatkov, odvolačí súd musí len konštatovať, že za súčasného zisteného skutkového stavu v danom konkrétnom prípade, ako i vzhľadom na závery súdneho znalca (odporúčal styk v rozsahu 1-2 hodiny) sa jeho návrh javí ako nesúladný so záujmom maloletého dieťaťa. Súčasný vzťah dieťaťa k otcovi inú úpravu styku v súčasnosti neumožňuje. Otec musí postupne a trezrivo budovať svoj vzťah s dieťaťom, dieťa zaujať, dať mu „city“ (ako uviedol súdny znalec), a pokiaľ dôjde k rozvoju vzťahov medzi ním a dieťaťom, nie je takáto úprava styku vylúčená. Je však potrebné rešpektovať súčasný vzťah dieťaťa k otcovi, ktorý nie je dostatočne rozvinutý, ako i závery uvedené v znaleckom posudku, že rozsah styku má byť častejší, ale čas styku kratší. Pokiaľ sa otec domáhal úpravy jeho styku s dieťaťom počas vianočných sviatkov, je možné konštatovať, že jeho styk s dieťaťom sa bude realizovať aj počas vianočných sviatkov súčasnou úpravou styku, ktorý je upravený každý týždeň v stredu a každú druhú sobotu. Riešenie úpravy styku otca s dieťaťom počas letných prázdnin v súčasnosti považoval odvolačí súd za predčasné.

Pokiaľ sa matka podaným odvolaním domáhala zúženia rozsahu styku otca s mal. dieťaťom a úpravy jeho styku s dieťaťom iba v jej prítomnosti, odvolačí súd opätovne poukazuje na znalecké dokazovanie, z ktorého nesporne vyplýva, že styk otca s dieťaťom má byť častejší, a že jej prítomnosť pri styku dieťaťa s otcom nie je žiaduca. Odvolačí súd zdôrazňuje že už v roku 2010 bol upravený styk otca s maloletou za prítomnosti matky každú sobotu a nedeľu. Od uvedeného rozhodnutia uplynuli štyri roky a od rozhodnutia súdu prvého stupňa v preskúmvanej veci (16.04.2014) uplynulo pol roka, bolo povinnosťou matky, aby postupne pripravila dieťa na stretávanie sa s otcom bez jej prítomnosti, na ktorú prípravu mala dostatok času. Preto nebolo možné ani akceptovať návrh na úpravu styku v prítomnosti matky počas prvých troch mesiacoch od právoplatnosti súčasnej úpravy styku. Návrh matky, aby sa dieťa s otcom stretávalo jedenkrát za dva týždne na dve hodiny v jej prítomnosti, je absolútne neprijateľný a odporujúci nielen Zákonom o rodine, podľa ktorého majú rodičovské práva obaja rodičia (§ 28), pričom súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 4). Tvrdenia matky, že otec nie je schopný sa o dieťa sám postarať, odvolačí súd nemohol akceptovať, tieto z obsahu spisu nevyplývajú.

K návrhu matky na doplnenie dokazovania výsluchom ďalších svedkov a nariadením znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychiatria odvolací súd uvádza, že navrhované dokazovanie považoval v danej veci za nadbytočné. Zo znenia ust. § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. (súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností) vyplýva, že citovaný dôvod na odvolanie nie je daný v prípade každého opomenutia vykonania navrhnutých dôkazov, ale len v prípade, pokiaľ súd prvého stupňa nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, teda dôkazy, ktoré by boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej, čo nie je prípad danej veci .

Pokiaľ sa otec domáhal širšieho rozsahu styku tak, že sa bude s dieťaťom stretávať i každú sobotu a nedeľu, odvolací súd dal za pravdu matke, že takýto rozsah styku znemožňuje aktívne trávenie voľného času matky s dieťaťom.

S prihliadnutím na vek maloletej, na závery súdneho znalca, ako i stanovisko kolízneho opatrovníka, považoval odvolací súd úpravu styku, stanovenú preskúmaným rozhodnutím, za primeranú, dostatočne citlivú a zároveň v záujme mal. dieťaťa.

Záverom odvolací súd konštatuje, že sa nezaoberal všetkými námietkami otca a matky, obsiahnutými v ich rozsiahlych odvolaniach, keď odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedený záver vyplýva z jednoznačne ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky i Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.